

ЧАСТНА ДЕТСКА ГРАДИНА „ЧЕБУРАШКА“- ВАРНА
гр.Варна, ул. „Г.С.Раковски“ №28 ; cheburashka.varna@abv.bg;
тел. : 052 927710

УТВЪРЖДАВАМ:.....
(подпис и печат на ЧДГ)
Анета Стойчева - директор

Заповед № РД 2-48/01.02.2019 г.

Програма

за предоставяне на равни възможности и приобщаване на деца от уязвими групи

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца от ЧДГ „Чебурашка“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в образователния процес.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца, които имат необходимост от такива в ЧДГ „Чебурашка“ съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в ЧДГ „Чебурашка“ са деца, диагностицирани със специални образователни потребности и деца с други идентифицирани нужди.

I. ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Гарантиране правото на всяко дете на качествено образование.
2. Гарантиране достъпа на всяко дете до подходяща подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности.
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на детето, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.

4. Приемане и зачитане уникалността на всяко дете – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, които образователната институция трябва да развие максимално.

5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.

6. Системен подход на организация и сътрудничество с родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата.

7. Изграждане на позитивен психологически климат в ДГ.

II. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

ЧДГ „Чебурашка“ осигурява подкрепа за личностно развитие на децата. На децата се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им – Чл. 176. (1) от ЗПУО. Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете. За реализиране на общата и допълнителната подкрепа работят учители, психолог и логопед.

Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в **ЧДГ „Чебурашка“** се избира **координатор**, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование. Координаторът има следните функции:

1. Разпознава потребността от предоставянето на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете въз основа на наблюденията и анализите на учителите в групата в детската градина, въз основа на документите на децата, включително от изследвания и консултации при наличие на такива и въз основа на събраните данни за развитието на децата, и/или по инициатива на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;

2. Предлага на директора да утвърди съставите на екипите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в случай на потребност от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие;

3. Координира извършването на оценката на индивидуалните потребности на децата със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания от екипите за подкрепа за личностно развитие;

4. Координира предоставянето на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата съвместно с педагогическите специалисти в детската градина;

5. Предлага на директора в случай на необходимост да осигури допълнителни специалисти като организира и координира осигуряването им в зависимост от индивидуалните потребности на детето от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център, център за подкрепа на личностното развитие, включително център за специална образователна подкрепа, специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания и/или от доставчици на социални услуги в

общността, получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето;

6. Координира работата с родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, включително по отношение включването му в работата на екипа за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика;

7. Координира работата и взаимодействието на всички екипи за подкрепа за личностно развитие на децата в детската градина;

8. Съхранява документите на всяко дете, за което е формиран и работи екип за подкрепа за личностно развитие;

9. Координира работата с институциите в системата на предучилищното образование и с други институции и организации, работещи с деца, по отношение предоставянето на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете;

10. Координира предоставянето на методическа подкрепа от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, от Държавния логопедичен център, от център за специална образователна подкрепа и съдейства за провеждането на различни форми на обучение на педагогическите специалисти в детската градина;

11. След приключване на съответната учебна година изготвя и предоставя на педагогическия съвет обобщен доклад-анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в детската градина. Докладът се предоставя и на началника на съответното регионално управление на образованието.

Общата подкрепа в ЧДГ „Чебурашка“ се осъществява от екип, ръководен от координатора, насочена е към развитие на потенциала на всяко дете. Тя включва:

1. **екипна работа** между учителите и другите педагогически специалисти;

2. **допълнително обучение по ОН** при условията на този закон;

3. **допълнителни модули** за деца, които не владеят български език;

4. **занимания по интереси**;

5. **грижа за здравето**;

6. **поощряване с морални и материални награди**;

7. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

8. **ранно оценяване на потребностите** и превенция на обучителните затруднения;

9. **логопедична работа.** /Чл. 178/

Допълнителна подкрепа за личностно развитие

Чл. 187. (1) от ЗПУО. Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва: работа с дете по конкретен случай; психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания; осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти; предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания; ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца със специални образователни потребности; в риск; с изявени дарби; с хронични заболявания. Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на детето. Планът за подкрепа за децата по ал. 2, т. 1 определя и часовете за ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете в ЧДГ „Чебурашка“. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определено дете по чл. 188, ал. 3. В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва психолог или логопед. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето. Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование и/или с центрoвете за подкрепа за личностно развитие.

Екипът за подкрепа за личностно развитие / Чл. 189 ЗПУО/:

1. идентифицира силните страни на детето, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на детето;
3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, ЧДГ „Чебурашка“ уведомява отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ по местоживеене на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на три и повече деца в група се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредбата за приобщаващото образование.

Обучението на деца със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител, съобразно потребността на детето. /Чл. 193. от ЗПУО

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на деца, които имат необходимост от подкрепа	постоянен	Психолог, логопед	Чрез информация от учител, наблюдение и проследяване развитие, информация от родителите
Екипна работа на учителите и други педагогически специалисти	постоянен	Учители	При възникнал случай; изготвяне на индивидуален план за действие за всяко конкретно дете.
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	В началото на учебната година.	Директор	
Награждаване на деца	текущ	Директор	При и по определен повод за поощрение
Представяне на дейности по интереси в ДГ	15.09	Учители	
Идентифициране на деца със СОП	целогодишно	Учители, психолог	
Оценка на потребности на деца със СОП	целогодишно	Психолог, екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	целогодишно	Логопед	
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации	целогодишно	Психолог	

Организиране и провеждане на “Училище за родители“	целогодишно	Психолог, екип	при желание от родителите
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	Учители	

Програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на деца от уязвими групи за учебна 2018-2019 г. е приета с решение № 8 на педагогическия съвет – Протокол № 02/30.01.2019 г. и е утвърдена със заповед на директора №РД 2-48/01.02.2019 г.

Изготвил:.....

Мария Пантева

/председател на комисия за превенция на деца в риск /